



SENAT  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VII KADENCJA

---

Warszawa, dnia 27 lipca 2011 r.

Druk nr 1266 S

---

## SPRAWOZDANIE

### KOMISJI USTAWODAWCZEJ

oraz

### KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA, PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI

**o projekcie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych (druk nr 1266)**

Marszałek Senatu w dniu 27 czerwca 2011 r. skierował do Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji projekt ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

**Komisje na wspólnym posiedzeniu w dniu 27 lipca 2011 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy i wnoszą o przyjęcie bez poprawek załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.**

Przewodniczący Komisji  
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji  
(-) Stanisław Piotrowicz

Przewodniczący Komisji  
Ustawodawczej  
(-) Piotr Zientarski

projekt

**U C H W A Ł A**  
**SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**z dnia**

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o opłatach  
w sprawach karnych**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych.

Jednocześnie upoważnia senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

## USTAWA

z dnia

### o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych

#### Art. 1.

W ustawie z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, z 1995 r. Nr 89, poz. 443 oraz z 2003 r. Nr 229, poz. 2272) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

"o opłatach oraz należnościach świadków, biegłych i stron w sprawach karnych";

2) po art. 20 dodaje się art. 20a – 20l w brzmieniu:

"Art. 20a. 1. Świadcowi przysługuje zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności postępowania na wezwanie sądu oraz kosztów noclegu i utrzymania w miejscu przesłuchania.

2. Zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, dokonuje się na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77<sup>5</sup> § 2 Kodeksu pracy, według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na obszarze kraju.

Art. 20b. 1. Świadcowi przysługuje zwrot zarobków lub dochodów utraconych z powodu stawiennictwa w sądzie.

2. Wynagrodzenie za utracony zarobek lub dochód za każdy dzień udziału w czynnościach postępowania na wezwanie sądu przyznaje się świadkowi w wysokości jego przeciętnego dziennego zarobku lub dochodu. W przypadku świadka pozostającego w stosunku pracy przeciętny dzienny utracony zarobek oblicza się według zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 Kodeksu pracy, dotyczących ekwiwalentu pieniężnego za urlop.

3. Górną granicę należności, o których mowa w ust. 2, stanowi równowartość 4,6 % kwoty bazowej dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431), której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa.

Art. 20c. 1. Prawo do żądania należności przewidzianych w art. 20a i art. 20b służy osobie wezwanej w charakterze świadka, jeżeli się stawiła, choćby nie została przesłuchana.

2. W wypadku gdy osoba uprawniona do otrzymania należności przewidzianych w art. 20a i art. 20b zostanie wezwana w charakterze świadka w kilku sprawach na ten sam dzień, przyznaje się jej te należności tylko raz.

3. Świadcowi, który zgłosił się bez wezwania sądu, należności przewidziane w art. 20a i art. 20b mogą być przyznane tylko w wypadku, gdy został przesłuchany przez sąd.

Art. 20d. Sąd przyznaje zwrot kosztów podróży i kosztów noclegu również osobie towarzyszącej świadkowi, jeżeli świadek ze względu na stan zdrowia nie mógł przybyć do sądu bez opieki osoby mu towarzyszącej.

Art. 20e. Przepisów art. 20a–20c nie stosuje się do świadków pozostających w służbie publicznej, jeżeli powołani zostali do zeznawania w związku z pełnieniem służby. W tych przypadkach świadkowi służy prawo do należności przewidzianych w przepisach dla pracowników państwowych w razie pełnienia czynności poza zwykłym miejscem służbowym.

Art. 20f. 1. Biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje zwrot kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności postępowania oraz kosztów noclegu i utrzymania w miejscu wykonywania czynności postępowania. Przepisy art. 20c ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

2. Zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 1, dokonuje się na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77<sup>5</sup> § 2 Kodeksu pracy, według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na obszarze kraju.

Art. 20g. 1. Biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków.

2. Wysokość wynagrodzenia biegłego określa się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy. Przepisy wydane na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.<sup>1)</sup>) stosuje się.
3. Wynagrodzenie biegłego, będącego podatnikiem podatku od towarów i usług, podwyższa się o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tym wynagrodzeniu.

Art. 20h. 1. Biegłemu wezwanemu do sądu, w razie nieskorzystania z jego usług, przysługuje zwrot utraconych zarobków lub dochodów.

2. Wynagrodzenie za utracony zarobek przyznaje się biegłemu przy uwzględnieniu jego kwalifikacji i czasu zużytego w związku z wezwaniem, jednak w wysokości nie wyższej niż 3,7 % kwoty bazowej dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, za każdy dzień. Przepis art. 20c ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 20i. W wypadku gdy obowiązujące przepisy przewidują przyznanie stronie należności w związku z jej udziałem w postępowaniu, należności te przyznaje się stronie w wysokości przewidzianej dla świadków.

Art. 20j. 1. Zwrot kosztów podróży, kosztów noclegu i utrzymania, utraconego zarobku lub dochodu, wynagrodzenia i wydatków przyznaje się na wniosek świadka lub biegłego złożony na piśmie lub ustnie do protokołu.

2. Wniosek o przyznanie należności, o których mowa w ust. 1, składa się niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu trzech dni po wykonaniu czynności, a jeżeli czynności były podejmowane na rozprawie – najpóźniej w ciągu trzech dni po rozprawie. Osoby, które nie zgłosiły żądania w tym terminie, tracą prawo do przyznania im tych należności.
3. Roszczenie o zwrot należności, o których mowa w ust. 1, przedawnia się z upływem lat trzech, licząc od dnia powstania tego roszczenia.

---

<sup>1)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2010 r. Nr 7, poz. 44, Nr 152, poz. 1016 i Nr 197, poz. 1307 oraz z 2011 r. Nr 92, poz. 531 i Nr 106, poz. 622.

4. Świadek, biegły lub strona powinni być pouczeni o prawie i sposobie zgłoszenia wniosku o zwrot należności oraz o skutkach niezachowania terminu wskazanego w ust. 2.

Art. 20k. 1. Należności świadków, biegłych, i stron przyznaje i ustala sąd.

2. Przyznaną należność należy wypłacić niezwłocznie. W przypadku braku takiej możliwości należność przekazuje się przekazem pocztowym lub przelewem bankowym bez obciążania świadka, biegłego lub strony opłatą pocztową lub kosztami przelewu.

Art. 20l. Przepisy art. 20a-20k stosuje się odpowiednio w razie wezwania świadka lub strony oraz powołania biegłego przez inny organ procesowy."

### **Art. 2.**

Traci moc dekret z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445, z 2004 r. Nr 273, poz. 2702, z 2009 r. Nr 221, poz. 1739 oraz z 2011 r. Nr 72, poz. 389).

### **Art. 3.**

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

## UZASADNIENIE

### **1. Ustawa wykonująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego**

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2011 r. (sygn. akt SK 13/08), stwierdzającego niezgodność przepisu art. 4 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445, z 2004 r. Nr 273, poz. 2702 oraz z 2009 r. Nr 221, poz. 1739; dalej jako: dekret) z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP.

Sentencja wyroku została opublikowana w Dz. U. z dnia 5 kwietnia 2011 r. Nr 72, poz. 389. Pełny tekst orzeczenia wraz z uzasadnieniem zamieszczony został w OTK Z.U. z 2011 r., Nr 2A, poz. 11.

### **2. Przedmiot i istota wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego**

2.1. Kognicji Trybunału poddany został przepis determinujący wysokość kosztów podróży, o których zwrot mogą ubiegać się świadkowie wzywani w postępowaniach karnych, a także w sprawach rozpoznawanych na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848, z późn. zm.). W myśl zakwestionowanego art. 4 ust. 1, za koszty podróży uznaje się koszty przejazdu środkiem transportu masowego (koleją, autobusem itp.) w klasie najniższej, w braku zaś takiego środka – koszty przejazdu najtańszym z dostępnych środków lokomocji. Natomiast w postępowaniu cywilnym świadkom przysługuje zwrot kosztów podróży według korzystniejszych zasad. Mianowicie: odesłanie zawarte w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.) nakazuje sądowi stosować odpowiednio regulacje rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990, z późn. zm.). W szczególności świadkowi wezwanemu przez sąd orzekający w oparciu o przepisy procedury cywilnej może zostać przyznany zwrot kosztów przejazdu samochodem

osobowym, motocyklem lub motorowerem, o ile tylko wybór takiego właśnie środka transportu był uzasadniony w danych okolicznościach. Również w przypadku zwrotu kosztów podróży środkiem transportu zbiorowego nie ma tu ograniczenia do równowartości opłaty uiszczanej za przejazd w klasie najniższej, a jedynie sąd powinien mieć na względzie ulgi, do jakich świadek jest uprawniony.

W istocie więc orzeczenie w sprawie SK 13/08 zapadło w określonym kontekście normatywnym, który to stał się tłem dla wywodów sądu konstytucyjnego.

2.2. Zgodnie z art. 64 ust. 2 Konstytucji własność i inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej.

Jak przypomniał Trybunał, ustawodawca zachowuje swobodę w kreowaniu „innych praw majątkowych”, o których mowa w przytoczonym przepisie, i to tak z punktu widzenia ich charakteru prawnego, jak i w aspekcie ich przenoszalności. Niemniej kompetencja ta nie może być w żadnym razie odczytywana jako prawo do arbitralnego kształtowania treści czy też granic praw majątkowych spełniających identyczne funkcje tudzież chroniących podobne interesy. Co więcej: art. 64 ust. 2 ustawy zasadniczej nie pozostawia wątpliwości co do tego, że ochrona praw majątkowych nie może być różnicowana podmiotowo. Przepis ten stanowi zatem jedno z odniesień ogólnej zasady równości przewidzianej w art. 32 ust. 1 Konstytucji, gdyż zapewnienie równej dla wszystkich ochrony prawnej jest elementem równego traktowania przez władze publiczne.

Wobec tego warto w tym miejscu odwołać się do ugruntowanego w orzecznictwie konstytucyjnym sposobu rozumienia zasady równości. Otóż zasada ta „(...) stanowi nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących.” Aczkolwiek nie zawsze odstępstwo od równego traktowania sytuacji podobnych musi być konstytucyjnie niedopuszczalne – mogą bowiem zachodzić przypadki, gdy odmienne potraktowanie podmiotów wyróżniających się wspólną cechą relewantną będzie usprawiedliwione. Aby jednak ocenić tę kwestię, należy odpowiedzieć na trzy pytania. Po pierwsze, trzeba zbadać, czy przyjęte kryterium różnicowania pozostaje w racjonalnym związku z celem i treścią regulacji. Po drugie, konieczne jest ustalenie, czy waga interesu, któremu takie różnicowanie ma służyć, pozostaje w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną jednocześnie naruszone. I wreszcie należy sprawdzić, czy wprowadzane różnicowanie może być uzasadnione przez powołanie innych wartości, zasad albo norm konstytucyjnych, legitymujących dostatecznie odejście od standardu równego traktowania podmiotów podobnych.



2.3. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, cechą istotną przemawiającą za równym traktowaniem świadków jest stawienie się na wezwanie organu procesowego w celu złożenia zeznań. Równe traktowanie świadków w zakresie zwrotu kosztów podróży poniesionych w związku ze stawiennictwem przed sądem uzasadnione jest poza tym rolą oraz obowiązkami ciążącymi na świadkach. „Funkcja zeznań świadka w postępowaniu karnym i cywilnym jest tożsama i polega na umożliwieniu dokonania ustaleń faktycznych istotnych dla rozpoznania kwestii stanowiącej przedmiot rozstrzygnięcia. W tym kontekście analogiczne są również obowiązki świadków w ramach obu rodzajów postępowania sądowego. (...) Powinność stawiennictwa na wezwanie, której realizacja zabezpieczona jest sankcją określoną w art. 285 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, ze zm.) oraz art. 274 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.), wiąże się z koniecznością poniesienia przez świadka kosztów podróży do miejsca przesłuchania. Łączy się to z określonym uszczerbkiem w zakresie praw majątkowych świadka, zasługujących – w ocenie Trybunału – na ochronę w świetle art. 64 ust. 2 Konstytucji. (...) nakłady ponoszone przez świadków z tytułu realizacji ustawowych obowiązków wobec wymiaru sprawiedliwości nie są zróżnicowane w zależności od tego, czy obowiązki te są realizowane w postępowaniu karnym, czy też cywilnym. Rodzaj procedury w żaden sposób nie ma wpływu na wysokość kosztów podróży świadka do miejsca wezwania.”

Zważywszy zatem, że unormowanie objęte art. 4 ust. 1 dekretu ma zapewnić zwrot kosztów dojazdu do sądu, nie można mówić o istnieniu więzi między celem regulacji oraz zastosowanym kryterium różnicowania. Według Trybunału Konstytucyjnego trudno ponadto określić interes, któremu owo różnicowanie miałoby służyć, a tym samym wskazać argumenty na rzecz preferencyjnego traktowania świadków wzywanych w sprawach cywilnych. Nie da się także ustalić związku między przyjętym kryterium różnicowania a jakimikolwiek innymi wartościami, zasadami bądź normami wywodzonymi z ustawy zasadniczej.

Niezależnie od tego Trybunał zauważył, że: „Racjonalne unormowania dotyczące zwrotu kosztów stawiennictwa na wezwanie sądu mają wpływ na sposób wykonywania przez świadka jego ustawowych obowiązków, a nierówność w zakresie zwrotu tych kosztów w postępowaniu karnym i cywilnym godzi w sprawność wymiaru sprawiedliwości. Może bowiem negatywnie nastawiać świadków w postępowaniu karnym do realizacji obowiązku składania zeznań przed sądem.” Tym samym – jak zaakcentowane zostało w uzasadnieniu – nierówność wynikająca z zakwestionowanego przepisu stanowi ingerencję nie tylko w prawa majątkowe świadka, lecz również w istotny interes publiczny.

2.4. Trybunał Konstytucyjny zdecydował się na odsunięcie w czasie terminu utraty mocy obowiązującej art. 4 ust. 1 dekretu, uznając że wyeliminowanie niekonstytucyjnej normy z porządku prawnego z dniem opublikowania wyroku mogłoby stać się źródłem wątpliwości co do zasad, które powinny być stosowane w postępowaniu karnym, karnym-skarbowym lub wykroczeniowym. Zgodnie więc z punktem II sentencji, orzeczenie Trybunału wywoła skutki prawne po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia Dzienniku Ustaw, tj. z dniem 6 kwietnia 2012 r.

### **3. Cele i zakres projektowanej ustawy**

Wobec konieczności wykonania wyroku z dnia 22 marca 2011 r. należało rozważyć, czy samo przeniesienie do dekretu rozwiązania funkcjonującego na gruncie art. 86 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych byłoby wystarczające, jako że poważne zastrzeżenia w świetle wypowiedzi Trybunału wywołuje także postanowienie art. 3 ust. 1 i 2 uzależniające możliwość zgłoszenia przez świadka żądania zwrotu kosztów od odległości, jaka dzieli miejsce zamieszkania świadka od miejsca wykonywania czynności urzędowej. Dodatkowo zmiany wymagałby również art. 7 dekretu regulujący kwestię zwrotu kosztów osobie towarzyszącej świadkowi w sytuacji, gdy ten ostatni – ze względu na stan zdrowia – nie był w stanie samodzielnie przybyć do sądu. Poza tym wątpliwości budzi też unormowanie z art. 16, które upoważnia Ministra Sprawiedliwości do wydania, w porozumieniu z Ministrem Finansów i „innymi właściwymi ministrami”, rozporządzenia zmieniającego „wysokość należności lub ich najwyższego wymiaru przewidzianego w art. 2 ust. 2, art. 3 ust. 3, art. 5 i art. 11”. Wskazanemu ministrowi przyznana została zatem kompetencja do ustalenia w przepisach rangi podustawowej odmiennych stawek niż te określone w dekrecie. Do tego nie został on wyposażony w żadne wytyczne odnośnie do treści aktu, o którym mowa, a nałożony nań obowiązek porozumienia się z innymi organami nie jest z pewnością ujęty w sposób precyzyjny – zob. art. 92 ust. 1 Konstytucji. Także przegląd innych przepisów dekretu nasuwa refleksje co do celowości ich zmiany (przykładowo wskazane byłoby wprowadzenie większej elastyczności w zakresie sposobu przekazywania świadkom przysługujących im należności, albowiem w dzisiejszych warunkach gospodarczych częściej wykorzystywane są przelewy bankowe aniżeli przekazy pocztowe – por. art. 15 ust. 2 dekretu i art. 93 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Niezbędna byłaby więc gruntowna nowelizacja dekretu dla dostosowania go tak do wymogów płynących z ustawy zasadniczej, jak i obecnych realiów.

Dlatego też projektodawca zdecydował się na inny wariant realizacji wytycznych Trybunału Konstytucyjnego, a mianowicie – na włączenie uregulowań objętych dekretem do ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223, z późn. zm.), przy równoczesnej zmianie tytułu tejże ustawy. Trzeba przy tym podkreślić, że proponuje się tutaj analogiczne zasady zwrotu należności świadkom jak w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Podobnie ma się skądinąd rzecz z kosztami podróży, wynagrodzeniami czy innymi należnościami przyznawanymi biegłym oraz stronom. Nade wszystko w odniesieniu do biegłych przewidziano stosowanie tych samych przepisów o wynagrodzeniach, które służą za podstawę przyznawania tego typu należności w postępowaniu cywilnym (projektowany art. 20g ust. 2). Zrównuje się również uprawnienia tzw. osób towarzyszących, które wedle projektu również w sprawach karnych będą mogły ubiegać się o zwrot poniesionych kosztów dojazdu do sądu (lub innego organu procesowego – patrz dodawany art. 20l), a także kosztów noclegu na zasadach określonych w powołanym już rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990, z późn. zm.) – projektowany art. 20d. Wypada również nadmienić, że projektowana ustawa zachowuje aktualnie obowiązujące maksymalne stawki dla kosztów przyznawanych tytułem wynagrodzenia za utracony dochód bądź zarobek (art. 20b ust. 3 i art. 20 h ust. 2; por. § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 lipca 1990 r. w sprawie wysokości należności świadków i stron w postępowaniu sądowym – Dz. U. Nr 48, poz. 284, oraz § 15 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym – Dz. U. Nr 46, poz. 254, z późn. zm.).

Ponieważ stosownie do art. 21 nowelizowanej ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych jej przepisy stosuje się również w postępowaniach o przestępstwa lub wykroczenia skarbowe oraz w postępowaniu regulowanym ustawą z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, to nie ma potrzeby tworzenia odrębnych przepisów dla tych procedur. Z kolei wobec „skonsumowania” wszystkich postanowień dekretu przez projektowaną ustawę z jednej strony, a z drugiej – ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, projektodawca przewidział uchylenie pierwszego z wymienionych aktów normatywnych (art. 2 projektu).

W projekcie nie zamieszczono przepisu o charakterze przejściowym, normującego kwestię spraw w toku, gdyż skutkowałoby to dalszym utrzymywaniem niekonstytucyjnych

rozwiązań, a tylko te zostaną w istocie zmienione wraz z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych.

#### **4. Konsultacje**

Projekt ustawy został przesłany do zaopiniowania Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Pracy, Ministrowi Finansów, Sądowi Najwyższemu, Krajowej Radzie Sądownictwa, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia” oraz Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka.

Pisemne uwagi w stosunku do niektórych rozwiązań zawartych w projektowanych przepisach przedstawili Minister Pracy i Minister Finansów. W trakcie pierwszego czytania opinię odnośnie do projektu zaprezentował także przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, wskazując na celowość kontynuowania prac legislacyjnych. Pozostałe podmioty nie zgłosiły żadnych zastrzeżeń wobec proponowanych regulacji.

#### **5. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy**

Ustawa może spowodować skutki finansowe dla budżetu państwa w postaci wzrostu wydatków w części „Sądy powszechne”. Jednakże ostatecznie wystąpienie takiego wzrostu będzie zależeć od decyzji podejmowanych przez sądy w konkretnych sprawach. Nie zawsze bowiem sąd będzie zmuszony przyznać świadkowi zwrot kosztów dojazdu własnym środkiem transportu. W szczególności, w przypadku gdy zasadny będzie jedynie zwrot równowartości ceny biletu na przejazd pociągiem lub autobusem (tzn. gdy świadek miał możliwość dojazdu takim środkiem transportu), sąd będzie mógł poprzestać na przyznaniu takiej właśnie kwoty. Można wręcz założyć, że w praktyce w szeregu spraw nadal będą podejmowane takie same decyzje jak dotychczas, ponieważ brak będzie podstaw do uwzględnienia żądania świadka w szerszym zakresie.

W związku z brzmieniem projektowanego art. 201 to samo trzeba by powiedzieć o ewentualnym wzroście wydatków w częściach „Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury”, „Sprawy wewnętrzne”, „Obrona narodowa”, „Centralne Biuro Antykorupcyjne” czy „Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Co się tyczy zaś pozostałych należności, jakich mogą domagać się świadkowie, jak również biegli i strony, to pozostawia się je na dotychczasowym poziomie.

**6. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej**

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

.....  
Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu  
.....